

VÌ SAO PHONG TRÀO ĐỐI KHÁNG THẤT BẠI? CÔNG VIỆC GÌ CŨNG CẦN CÓ NGƯỜI TÀI VÀ TRIẾT LÝ ĐÚNG ĐẮN

- Nguyễn Kiều Dung -

(Muốn hiểu về chính trị đối kháng thì phải am hiểu về tổ chức, phong trào, tâm lý con người, và cách đánh giá tài năng. Bài viết này giải thích nguyên nhân khiến cho cộng đồng đối kháng VN trở nên không lành mạnh và gần như đã lụn bại, tan rã. Gần đây, đa phần cộng đồng này là công cụ để phương tây chống phá quốc gia chứ không vì lợi ích của dân tộc.)

Chính trị đối kháng là các hoạt động chính trị bị chính quyền cấm đoán. Những người hoạt động đối kháng thường bị gây khó khăn, ảnh hưởng nghiêm trọng đến công việc, cuộc sống, thậm chí phải đi tù. Thời Pháp thuộc, các hoạt động chống Pháp đều bị đàn áp. Thời Việt Nam Cộng Hoà (VNCH), mặc dù chính quyền cho phép đa đảng nhưng Miền Nam là tiền đồn chống cộng ở Đông Nam Á. Thế nên những hoạt động có dính dáng đến cộng sản vẫn là hoạt động đối kháng. Ở VN hiện nay, các hoạt động đối đầu với chính quyền có thể coi là chính trị đối kháng. Tuy nhiên, không phải chính trị đối kháng nào cũng lành mạnh. Ví dụ điển hình là các nhóm IS, Taliban. Những hoạt động đối kháng không được lòng dân thì không thể coi là đấu tranh vì dân tộc.

1. CHÍNH TRỊ ĐỐI KHÁNG XƯA VÀ NAY

Ngày xưa, nhà tù thời Pháp, Mỹ đàn áp những người tù chính trị bằng những cực hình tra tấn. Thậm chí người thân của họ cũng bị đàn áp, giam cầm, tra tấn, giết hại. Vậy mà người dân vẫn nô nức tham gia kháng chiến. Thời chiến tranh Nam-Bắc, riêng ở Miền Nam VN có đến hàng trăm nghìn người trực tiếp tham gia kháng chiến bất chấp những cực hình bức hại. Số người tham gia gián tiếp lên đến hàng triệu người. Nhà tù thời nay chẳng ăn thua gì so với ngày xưa. Thế nhưng số lượng người tham gia chính trị đối kháng vẫn vô cùng ít ỏi. Thời gian gần đây hầu như không có người mới tham gia. Vì sao vậy?

Giới chống cộng giải thích rằng người Việt hèn, rằng chế độ độc tài toàn trị kiểm soát toàn diện làm triệt tiêu hết ý chí đấu tranh của người dân (?). Đây là lời giải thích tầm bậy. Truyền thống anh hùng của người Việt được minh chứng qua bao thế kỷ, đã trở thành một thứ gen di truyền. Không có chuyện thế hệ ngày nay tự dưng lại trở nên hèn. Chẳng có sự kiểm soát nào đáng sợ bằng những cực hình tra tấn những người đối kháng và đàn áp thân nhân của họ.

Lý do chính là vì ngày xưa những người kháng chiến có triết lý đúng đắn: lý tưởng đấu tranh cao đẹp (giành độc lập, tự do cho dân tộc, và thống nhất tổ quốc) và phương châm hành động lành mạnh (đoàn kết dân tộc). Chính vì lý tưởng cao đẹp, phương châm lành mạnh cho nên thu hút được hàng triệu người tham gia. Hầu hết những người này có sở thích không liên quan đến chính trị, nhưng họ đã gác lại ước mơ, hoài bão riêng để tham gia kháng chiến. Đây cũng là nguyên nhân khiến Huỳnh Nhật Tấn, mặc dù phản tỉnh vì không đồng tình với đường lối phát triển kinh tế trong thập kỷ đầu tiên sau 1975, vẫn dành cho họ thái độ trân trọng: “Những trí thức như giáo sư, nhà văn, nhạc sĩ có tên tuổi lúc đó mà đi với Việt Minh hay Mặt trận cũng gây cho chúng tôi sự lôi cuốn, cảm hứng âm thầm nhưng rất lớn. Đặc biệt là qua quan sát, tiếp xúc với những cán bộ hoạt động bí mật đã sống ở nhà tôi thì hai anh em tôi thấy đó là những con người rất đáng khâm phục, họ vừa có tinh thần kỷ luật, chịu đựng, hy sinh rất lớn vừa có những lý tưởng rất cao đẹp là quyết giành lại độc lập cho đất nước và tự do cho dân tộc.”

+++ Ngày nay thì sao ? +++

Công bằng mà nói, giai đoạn 1975-2000, môi trường chính trị ở VN rất ngột ngạt. Khu vực tư nhân mới bắt đầu hình thành từ 1990, tài liệu chính trị bị kiểm soát gắt gao, giao lưu tư tưởng với thế giới rất khó khăn. Đại đa số người dân sống nghèo khổ, ít cơ hội phát triển tài năng. Thế nên nhiều trí thức tài năng, thành đạt, am hiểu hệ thống và quản trị nhà nước, đã tham gia đấu tranh để cải tổ môi trường chính trị. Một số người đã thành lập những tổ chức tương đối lớn như cụ Nguyễn Hộ (thành lập CLB Những người Kháng chiến cũ). Đó là thời kỳ Internet chưa phát triển, dính dáng đến chính trị hải ngoại là đi tù ngay, đừng nói đến chuyện kiếm chác danh lợi. Thế nên họ là những người thật sự dấn thân bất vụ lợi.

Nhưng từ 2000 đến nay, nhất là khoảng 10 năm trở lại đây, kinh tế thị trường phát huy tác dụng. Khu vực tư nhân tăng trưởng mạnh, giao lưu quốc tế thuận lợi, người dân có nhiều cơ hội phát triển tài năng. Mức sống trung bình tăng, tự do và các quyền dân sự được cải thiện hơn nhiều. Trong khi đấy lẽ trái vẫn bị thống trị bởi tư tưởng chống cộng của phương tây và giới có hận thù với chế độ: (i) Lý tưởng yếu ớt bởi không chính xác (chỉ coi tự do, dân chủ là điều duy nhất quan trọng), (ii) Phương châm hành động bệnh hoạn (chống cộng đến cùng, tấn công tất cả những ai phục vụ chế độ, bôi nhọ mọi công lao, thành tựu, chiến thắng của dân tộc dính dáng đến đảng cộng sản). Chưa kể tổ chức rối ren, nhân sự chất lượng thấp. (Trình độ yếu kém, đa số không biết tiếng anh - theo tiết lộ của người trong cuộc, 40-60% có thù hận với chế độ, không hiểu gì về quản trị nhà nước, tư duy chống cộng giống hệt Bolsa. Đây là chưa kể, hầu hết chưa thành đạt cho nên nhiều người ứng xử vô văn hóa, đồ kị, thậm chí háo danh, vĩ cuồng, câu kết với hải ngoại để bon chen danh lợi. Nhận thức yếu kém, cho nên không phân biệt được lợi ích quốc gia với lợi ích của nước ngoài. Nhiều người còn hân hoan, phấn khởi làm tay sai, gián điệp cho các tổ chức hải ngoại chống cộng). Thế nên không có gì ngạc nhiên, chỉ thu hút và giữ chân được rất ít người tham gia chính trị đối kháng. Thêm nữa, phương tây và giới chống cộng hải ngoại dùng tiền bạc, danh tiếng, và cơ hội tị nạn chính trị để câu kéo người tham gia chính trị đối kháng khiến cho cộng đồng này vốn eo uột lại càng tha hoá.

2. THẾ NÀO LÀ TÀI NĂNG TRONG CHÍNH TRỊ ĐỐI KHÁNG?

Mỗi ngành nghề đều cần đến một dạng tài năng đặc thù. Chính trị đối kháng là hoạt động phong trào. Càng nhiều người tham gia, càng đoàn kết thì càng tạo ra sức mạnh. Cần nhất là thành lập các tổ chức để thống nhất hành động và tạo chỗ dựa tinh thần cho các thành viên, tổ chức càng lớn thì mới thống nhất được hành động, tạo ra sức mạnh làm đối trọng đối với chính quyền. Hơn nữa, nhiều hoạt động có màu sắc danh lợi (xin tiền tài trợ, quảng cáo tuyên truyền) thì với danh nghĩa tổ chức đỡ mang tiếng vụ lợi hơn là cá nhân. Chính vì vậy, chỉ những người có năng lực phát triển tổ chức (có tố chất thủ lĩnh để xây dựng/lãnh đạo các tổ chức hoặc có năng khiếu quảng giao, nghĩa là có khả năng tạo ra môi trường đoàn kết, dễ chịu để cho mọi người cùng chung sống) xứng đáng được coi là tài năng trong lĩnh vực này.

Nhưng không phải cứ thành lập được tổ chức, nhân danh đấu tranh chống độc tài là đương nhiên trở thành người yêu nước, đấu tranh vì dân tộc. Bởi nếu vậy thì các thủ lĩnh IS, Taliban cũng xứng đáng được coi anh hùng dân tộc. Shakespeare có câu: “Quý sứ cũng có thể trích dẫn Kinh thánh vì mục đích của nó”. Hơn nữa, nếu thủ lĩnh của một tổ chức bon chen, đấu đá với các cá nhân/tổ chức khác thì cũng gây ấn tượng xấu. Một thủ lĩnh chính trị chân chính

phải là người có văn hoá, có triết lý lành mạnh, có khả năng thừa nhận tài năng của những người khác, kể cả người bên ngoài tổ chức/phe nhóm của mình. Chỉ những người vậy xứng đáng là gương mặt đại diện cho phong trào.

Ngoài ra, trong cộng đồng đối kháng còn có những người tài năng, thành đạt trong các lĩnh vực khác, không liên quan đến chính trị. Họ tự tạo được danh tiếng, tầm ảnh hưởng trong lĩnh vực của mình. Cộng đồng cũng được thơm lây nhờ hình ảnh của họ.

Dĩ nhiên, phát triển cộng đồng đối kháng là công việc rất khó, khó vô cùng. Những ai đã từng gây dựng một công ty hay một tổ chức thiện nguyện hẳn đều biết công việc đó khó đến mức nào. Rất dễ mâu thuẫn, bất hoà, dẫn đến bỏ cuộc, tan rã. Gây dựng cộng đồng đối kháng còn khó hơn thế rất nhiều, bởi đó là công việc đòi hỏi người tham gia phải chịu đựng mất mát, thua thiệt, cuộc sống bị ảnh hưởng nghiêm trọng. Không phải phi lý, thế giới tồn tại rất nhiều giấy mực đề ca ngợi những thủ lĩnh xuất sắc của các tổ chức/phong trào lớn như Nelson Mandela, Martin Luther King.

Chính vì phát triển cộng đồng đối kháng rất khó cho nên, về nguyên tắc, những người hoạt động đối kháng phải có những phẩm chất nhất định để không tạo ảnh hưởng xấu cho cộng đồng. Những phẩm chất đó là: NĂNG LỰC TƯ DUY TỐT, NHÂN CÁCH TỐT, ỨNG XỬ CÓ VĂN HOÁ, và BÁT VỤ LỢI. Những người hoạt động đối kháng ít nhiều đều phải chấp nhận hi sinh, thua thiệt. (Nhẹ thì ảnh hưởng đến công danh, sự nghiệp, nguồn kiếm sống, nặng thì đi tù). Họ đấu tranh vì bức xúc với các quan chức dốt nát, nhân cách kém, ứng xử mất lòng dân, trục lợi cho bản thân/phe nhóm chứ không phục vụ lợi ích quốc gia. Thế nên, nếu nhiều “chiến hữu” của họ cũng dốt nát, nhân cách kém, vô văn hoá, và trục lợi thì họ sẽ không còn động lực nữa, bởi có nhiều cách khác để đóng góp cho xã hội mà không cần phải hi sinh, thua thiệt. Những người khác đang tìm hiểu để tham gia cộng đồng cũng sẽ chán nản, bỏ đi. Đó là sự khác biệt rất lớn giữa hoạt động đối kháng và các công việc khác trong xã hội.

Thế nào là VỤ LỢI? Nếu nhận những số tiền nhỏ để duy trì cuộc sống hoặc đôi khi tự hào về công việc, sản phẩm của bản thân thì là bình thường. Nhưng nếu nhận những số tiền lớn mà không thể minh bạch thu chi thì rất dễ dẫn đến nghi ngờ. Việc tìm cách tranh danh tiếng, ảnh hưởng cho bản thân hoặc phe nhóm cũng là bon chen, vụ lợi.

3. CHÍNH TRỊ ĐỐI KHÁNG KHÔNG PHẢI LÀ SHOWBIZ VÀ KHÔNG CẦN CÁC GIẢI NHÂN QUYỀN QUỐC TẾ

Hiện nay, các tổ chức chính trị ở VN bị cấm đoán cho nên cực kỳ khó khăn. (Đảng cộng sản cũng có những lý do chính đáng để làm như vậy. Xem bài “Vì sao đảng cộng sản cương quyết không đề mất chế độ”). Một vài tổ chức, hội nhóm vẫn tồn tại được vì những lý do đặc biệt. Ví dụ, Văn đoàn Độc lập tuyên bố không đối đầu với chính quyền. Hơn nữa, văn chương cũng ít nguy hiểm cho an ninh quốc gia cho nên chính quyền không quyết liệt giải tán. Một số hội nhóm khác chỉ có tên nhưng không có tôn chỉ mục đích rõ ràng, ít các hoạt động thực địa thì vẫn có thể tồn tại.

Tuy nhiên, những người có năng lực phát triển tổ chức (có tố chất lãnh đạo hoặc năng khiếu quảng giao) vẫn phải được coi là những nhân tài quan trọng nhất. Bởi cho dù không thành lập được tổ chức, họ vẫn có thể dẫn dắt một số hoạt động chung (ngoài khuôn khổ tổ chức chính thức), làm chỗ dựa tinh thần của những người khác, và kết nối mọi người với nhau. Chính trị đối kháng là công việc tập thể cho nên phải khuyến khích những hoạt động mang tính tập thể

và những cá nhân có khả năng tạo ra môi trường đoàn kết, dễ chịu. Có một số người dù quan điểm chính trị vẫn chưa thật sự được lòng dân hoặc đánh giá sai tình hình nước nhà nhưng ít ra họ có những năng khiếu phù hợp để phát triển các tổ chức. (Tài năng chính trị và nhân cách là những tố chất bẩm sinh. Rất khó, thậm chí là không thể, biến một người không có tài hoặc nhân cách kém trở thành người tài năng, nhân cách tốt. Nhưng quan điểm, triết lý là những thứ có thể thay đổi nhanh chóng).

Tuy nhiên, dăm bảy năm trở lại đây, giới chống cộng hải ngoại đã lũng đoạn cộng đồng và làm sai lệch bản chất của chính trị đối kháng. Họ không hiểu sự khác biệt giữa chính trị đối kháng và chính trị chính thống. (Họ nghĩ rằng giống như ở Mỹ, các chính trị gia được tung hô, quảng cáo dày đặc trên truyền thông để tranh cử). Họ tưởng chính trị đối kháng cũng giống showbiz cho nên thoải mái tung bốc những nhân vật bất tài, bất lương, nhận thức yếu kém, vô văn hoá, nhưng chống cộng điên cuồng bởi vì những kẻ này phục vụ đắc lực cho mục tiêu chống cộng của họ. Việc câu kéo tham gia chính trị đối kháng bằng tiền, bằng danh vọng, để dãi tung hô anh hùng, để dãi trao giải nhân quyền chỉ thu hút được những kẻ yếu kém cả về tài năng, trình độ, và nhân cách. “Cò gỗ” lại mở “cò thật”. Có chị nhà báo bất tài, dốt kém, thường xuyên chửi bới chế độ điên cuồng, đổ kị, vĩ cuồng, hay bon chen danh lợi nhưng lại được trao cả mớ giải nhân quyền, danh tiếng vượt xa những tài năng đích thực nêu trên bởi chị là nhân viên của các tổ chức chống cộng hải ngoại, thường xuyên nhận tiền hải ngoại để chống chế độ. Các bầu sô biện bạch rằng chị tạo được ảnh hưởng lớn. Trên thực tế, đây là ảnh hưởng giả tạo, chỉ loè bịp được đám chính trị salon trên mạng chứ chẳng thu hút được ai dân thân. Từ ngày chị được giới chống cộng hải ngoại tung hô, cộng đồng đối kháng thậm chí ngày càng lụn bại, tan rã.

Chính trị đối kháng không phải là showbiz. Giới trẻ và trung niên hoạt động đối kháng có năng lực tư duy tốt thường có cá tính mạnh và ego rất lớn. Trong thâm tâm mỗi người đều nghĩ bản thân là SỐ MỘT, cho dù không thể hiện ra ngoài. Đặc biệt là giờ đây lý tưởng đấu tranh khá yếu ớt, chỉ thu hút được ít người tham gia thì “cái ego” của họ càng phải mạnh mẽ thì mới lựa chọn con đường đối kháng. Họ chịu đựng hi sinh, thua thiệt không phải để vỗ tay xem kẻ khác biểu diễn. Nếu cảm thấy công việc không hiệu quả hoặc không được đánh giá đúng mức, họ sẽ bỏ đi hoặc làm những công việc khác (những công việc không đòi hỏi hi sinh, thua thiệt) để đóng góp cho xã hội. Những người đang tìm hiểu để tham gia cộng đồng cũng sẽ rất nản nếu cộng đồng ấy cũng xôi thịt, vụ lợi giống như showbiz.

Cần nhắc lại quan điểm của Huỳnh Nhật Tấn để thấy rằng chính sự hi sinh thầm lặng, bất vụ lợi của các trí thức đi theo Việt Minh và Mặt Trận đã khiến cho những người thanh niên trẻ như anh em ông Tấn thời đó ngưỡng mộ. Sự nguy tạo danh tiếng bằng cách trao cả mớ giải nhân quyền cho những kẻ chống cộng điên cuồng chỉ có thể qua mặt đám chính trị salon chuyên tán phét trên mạng nhưng không thể loè bịp được những người thật sự dân thân.

Có người cho rằng vẫn nên khen ngợi những kẻ bất tài, bất lương, nhưng ra nhiều sản phẩm chống chế độ. Họ nên nhớ rằng các thành viên IS, Taliban cũng sản xuất ra vô số sản phẩm. Chính trị đối kháng không phải là cuộc đua “Ai chửi chế độ hăng say hơn” hoặc “Ai làm tay sai, gián điệp cho ngoại bang đắc lực hơn”. Việc so sánh là không nên bởi dễ gây tổn thương cho ego của giới hoạt động. Nhưng nếu bắt buộc dĩ phải so sánh thì đó phải là: “Ai có khả năng phát triển cộng đồng đối kháng hơn, cả về số lượng và chất lượng”, “Ai có khả năng làm cho hình ảnh cộng đồng đó trở nên đẹp đẽ, có chính nghĩa, và được lòng dân hơn”.

Cần tẩy chay các giải nhân quyền quốc tế. Việc tạo ra danh tiếng, hình ảnh trong chính trị đối kháng phải diễn ra một cách tự nhiên, không cần quảng cáo, tung bốc. Những người thực sự

có tài năng phát triển tổ chức hoặc có những tài năng riêng sẽ thu hút được nhiều người quan tâm, thậm chí suy tôn làm thủ lĩnh, theo nguyên tắc “hữu xạ tự nhiên hương”. Ở những môi trường thuận lợi, những thủ lĩnh tài năng sẽ tạo ra được những tổ chức/phong trào lớn, từ đó có được danh tiếng tầm cỡ quốc gia, quốc tế. Báo chí và các tổ chức chính trị/nhân quyền quốc tế tự khắc phải tìm đến họ. Còn ở những nơi mà luật pháp ngăn cấm các tổ chức chính trị như VN, đóng góp của mỗi cá nhân đều khá nhỏ, không cần thiết phải trao giải.

Việc tẩy chay này sẽ giúp giữ chân được những người dân thân bất vụ lợi, đồng thời làm nản lòng những kẻ bắt tài nhưng cơ hội, có máu bon chen danh lợi. Cùng lắm, có thể trao những giải thưởng nội địa rất bé, để ghi nhận những công việc cụ thể hoặc đề tài trợ cho những hoàn cảnh khó khăn. Tuy nhiên, cần lưu ý rằng nhiều kẻ có thể lợi dụng những giải thưởng để so bì đẳng cấp giữa người này với người khác, là điều rất không nên.

Thực tế cho thấy, các giải nhân quyền quốc tế chỉ là công cụ để phương tây và giới chống cộng hải ngoại lũng đoạn cộng đồng trong nước. Lâu nay, những nhà hoạt động chân chính vẫn dân thân mà không cần phương tây ban phát, bố thí giải thưởng. Hàng triệu người kháng chiến năm xưa, chịu đựng vô vàn gian khổ, hi sinh âm thầm, đâu cần được ai biết đến, đương nhiên càng không mong đợi được giải thưởng.

4. SO SÁNH GIỚI HOẠT ĐỘNG ĐỐI KHÁNG VÀ NHỮNG NGƯỜI KHÁC

Các nhà chính trị salon thường có một hiểu lầm phổ biến. Họ tưởng rằng cộng đồng đối kháng ở VN là một khối đoàn kết, thống nhất, tổ chức được nhiều hoạt động chung. Họ cũng ảo tưởng về sức mạnh của phương tây và cộng đồng hải ngoại trong việc chỉ đạo khối thống nhất đó.

Thật ra, trong cộng đồng đối kháng có một nhóm người tạm gọi là “nhóm thân phương tây” (bao gồm cả những người đang ngồi tù, tổng cộng chưa đến 100 người) có quan hệ mật thiết với các sứ quán phương tây và các tổ chức chính trị/nhân quyền hải ngoại. Nhóm này phục vụ đắc lực cho mục tiêu chống cộng cho nên được phương tây và hải ngoại hỗ trợ tài chính, tung hô, quảng cáo với mật độ dày đặc mặc dù nhiều người phẩm chất kém. Gọi là “nhóm” nhưng đó không phải là một tổ chức quy củ mà là một tập hợp các cá nhân và các nhóm bé bé, rời rạc và lộn xộn, mỗi người/mỗi nhóm có những hoạt động riêng, nhiều khi mâu thuẫn, xung đột.

Nhưng cộng đồng đối kháng còn có những người khác. Đó là những cá nhân đơn lẻ hoặc các nhóm nhỏ (dăm ba người), tổng cộng đông khoảng gấp đôi “nhóm thân phương tây”. Hầu hết những người này ít có quan hệ với hải ngoại cho nên ít được quảng cáo, tung hô, và cũng chẳng được ai vận động cho đi tị nạn chính trị. Họ chỉ được công chúng biết đến khi bị truy tố, kết án. Những nhà báo như Trương Duy Nhất, nhóm của Trương Châu Hữu Danh, cũng đào xới mặt trái của chế độ, cũng nhận án tù nhiều năm, nhưng thậm chí không được coi là “các nhà hoạt động”, mặc dù tầm ảnh hưởng của họ đối với xã hội rất lớn, lớn hơn đại đa số những người của “nhóm thân phương tây” bởi thu hút hàng triệu người theo dõi trong nhiều năm.

Cũng cần nhắc lại rằng, hầu như tất cả các cuộc biểu tình vì dân quyền và nhiều vấn đề xã hội (v.d. bảo vệ môi trường) từ 10 người trở lên từ 2007 đến nay đều do những người khác (không thuộc cộng đồng đối kháng) tổ chức. Họ là những người bình thường, đứng ra dẫn dắt

biểu tình khi cảm thấy công an không khắt khe, chứ không phải là những người hoạt động chính trị chuyên nghiệp. (Ở đây chưa tính đến các cuộc biểu tình do các chức sắc tôn giáo tổ chức).

Loại hoạt động duy nhất thu hút được nhiều người tham gia là kêu gọi ký kiến nghị về một vấn đề gì đó. Mỗi đợt ký kiến nghị có thể thu hút vài nghìn người ký, tuy nhiên đại đa số những người này sống ở hải ngoại hoặc là những người bình thường trong nước (không thuộc cộng đồng đối kháng). Đa số những người khởi xướng các đợt kêu gọi ký kiến nghị cũng là những người bình thường, không hoạt động đối kháng.

Những ví dụ trên cho thấy tác động xã hội của những người hoạt động đối kháng, đặc biệt là những người được phương tây ưu ái, tặng bổng, cũng không hơn gì những người khác. Trên thực tế, đa phần cộng đồng đối kháng gây ra tác động tiêu cực đối với công cuộc đổi mới chính trị, bởi họ khiến chính quyền lo ngại vì nhận thức yếu kém, cực đoan, và cuồng tín.

5. TƯƠNG LAI GẦN ẨM ĐẠM

Cộng đồng đối kháng VN không có những thủ lĩnh tầm cỡ như Đức Đạt Lai Lạt Ma, San Suu Kyi, Nelson Mandela, Martin Luther King, nghĩa là thiếu quá nhiều để có thể trở thành một lực lượng đối lập đúng nghĩa. Lý tưởng yếu ớt, nhân sự kém chất lượng, đây rầy bon chen càng khiến cho giới hoạt động không có hứng thú kết hợp với nhau để tạo thành tổ chức lớn. Hoàn cảnh VN cũng hết sức đặc biệt, bởi lẽ một mặt đảng cộng sản rất có công và gắn bó với dân tộc. Mặt khác, phương tây và các nhóm chống cộng ra sức tuyên truyền bôi bẩn mọi điều tốt đẹp dính dáng đến cộng sản. Trong bối cảnh ấy, rất cần những người vừa có tố chất thủ lĩnh vừa có những trái tim vị tha, nhân bản, theo tinh thần của Đức Đạt Lai Lạt Ma và Martin Luther King.

Chính trị đối kháng đương nhiên là cần thiết. Tuy nhiên bao nhiêu năm nay, cộng đồng đối kháng ở xứ này vẫn èo uột, lộn xộn, chất lượng kém. Đến giờ, nó hầu như đã lụn bại, tan rã. Luật pháp hà khắc chỉ là một nguyên nhân. Nguyên nhân quan trọng nhất là do sự lũng đoạn của phương tây, giới chống cộng hải ngoại và nhóm người có hận thù với chế độ. Thời gian gần đây, đa phần cộng đồng này đã trở thành công cụ để phương tây chống phá quốc gia chứ không thực sự vì dân tộc. Họ không xứng đáng được coi là kế tục truyền thống anh hùng, “vì đại nghĩa” của các thế hệ trước.

VN giờ đây phải theo đuổi nhiều mục tiêu đồng thời, vừa cần có nền dân chủ đúng nghĩa, vừa có xã hội thịnh vượng, phát triển bền vững, công bằng và văn minh. Để đạt được các mục tiêu đó cần nhiều dạng đóng góp khác nhau cho xã hội. Chính trị đối kháng chỉ là một trong số đó. Trong bối cảnh VN hiện nay, không có cách gì (và có lẽ cũng không cần thiết) đề ra một lý tưởng đấu tranh mạnh mẽ. Sự can thiệp của phương tây, giới chống cộng và hận thù với chế độ vào chính trị trong nước không có dấu hiệu suy giảm cũng sẽ là trở ngại lớn. Những người vẫn tâm huyết với các hoạt động đối kháng cần phải tư duy lại để có được triết lý lành mạnh, thực sự vì dân tộc, và học cách trân trọng tài năng.